

Buddhismus
diamantové cesty
(BDC)

Zdeňka Pitrunová

BDC (foto pro média)

Tradice bKa' brgyud pa's

KARMA KAGJU (tradice přenášená ústně z učitele na žáka)

Co se zkoumá?

- Vytváření obrazů a ideálů mužství a ženství a partnerských vztahů
- **Veronika Hadová, Buddhismus diamantové cesty v České republice: Otázka autority genderových modelů Ole Nydahl, FF MU, Brno, 2013.**
- **Scherer, Burkhard: Macho Buddhism: Gender and Sexualities in the Diamond Way (online časopis Religion and Gender**

Tradice versus modernita

- Nové formy vztahu učitel a žák
- Zapojení nových médií
- Tradice versus moderní společnost
- Tradiční asketické praktiky/současná kultura hedonismus, konzum atd.
- Otázky kontinuity tradice, spor o autoritu a moc v současném tibetském buddhismu (spor o 17. karmapu)

Spor o 17. karmapu

Kdo bude mít autoritu?

Dalajláma?

Karmapa?

tzv. mantrování

Při “mantrování” je ideálním současným soustředěním se na vizualizovaný obraz, zvuk pronášené *mantry* a dotek s *málou*

mantry

„mala“

Požehnané předměty (šňůrky, maly)

Public relations obrazy LAMY OLE

Lama OLE (PR)

LAMA OLE píše V NOCI (PR)

Lama OLE komunicuje s médií (PR BDC)

Lama Ole a Hannah Nydahl

Přijmout Caty...

“Někteří lidé ztroskotají na tom, že Ole má dvě ženy. Pro někoho je to příšerný problém. Já jsem s tím měla ze začátku hodně problémy - přijmout Caty.

Teď už je to jinak, ale to se vyvíjí časem. Ale, ale myslím, že v tom je hodně sobectví, když člověk chce i po tom druhém, aby měl jednoho partnera.”

Caty Hartung opouští Tenovice

Entrée...

- **Vadžrajánový buddhismus**
- **gurujóga**, která předpokládá navození blízkého vztahu *guru* - žák, vyvíjející se v identifikaci praktikujícího s jeho učitelem, nahlíženým (vizualizovaným) jako ztělesnění veškeré moudrosti, soucitu a aktivity, jako *buddha*, i když ním ve skutečnosti učitel nemusí být.

Kokrétní praktiky

- ❖ praxe “**Meditace tří světél**”

předmětem vizualizace je 16. nebo 17. karmapa a v závěrečné fázi meditace se s obrazem meditující identifikuje.

- ❖ všechny praxe, kdy je v *sádhaně* vizualizováno božstvo či *jidam*, se kterým se meditující na závěr identifikuje

Sádhana/vizualizace

Sádhana je meditační technika vizualizace, kterou se buddhisté pokoušejí dosáhnout ztotožnění s Buddhou Šákjamunim či jiným z *buddhů*, *bódhisattvů* či probuzenými božstvy z tantrického panteonu.

K provádění této praxe, která má pro tibetský buddhismus ústřední význam, je třeba, aby adept obdržel zmocnění a zasvěcení do praxe od učitele.

17. Karmapa
Thinle Thaje
Dordže

16. karmapa

Meditace tří světél

- **Bílé světlo** vycházejí z karmapova čela, do čela praktikujícího za zvuku slabiky ÓM.
- **Rudé světlo** vychází z karmapova hrdla, sídla řeči, do úst a krku praktikujícího za zvuku slabiky ÁH
- **Modré světlo** vychází ze srdečního centra, odpovídajícího mysli karmapy, do oblasti srdce praktikujícího za zvuku slabiky HUNG.
- Nejdříve jsou světla přijímána zvlášť.

Meditace tří světél

- Následuje zapojení recitace manter (tzv. mantrování).
- Recitace mantry **KARMAPA ČENO** (“aktivito všech buddhů, projev se”)
- Přání dosažení osvícení pro dobro všech bytostí.
- Při recitaci jsou vizualizována všechna tři světla zároveň. “
- Semenné slabiky” ÓM, ÁH, HUNG symbolizují představu trojího dělení - tělo, řeč a mysl.

Meditace tří světél

- fáze “rozpouštění” karmapy v duhové světlo.
- Toto světlo je vnímáno jako proudící do meditujícího.
- Světlo duhy, obsahující pět barev, podle buddhistické symboliky zprošťuje bytosti šesti stavů zrození

Meditace tří světél

- - Na závěr **sdílení zásluh** tj.
praktikující snaží vnitřně podílet o prožitky, výsledky meditace se všemi bytostmi, popřípadě je věnuje konkrétní bytosti
a klade se za cíl **transformovat** stav nabytý meditací do “běžného života”.
-
-
-

Přijetí útočiště

- **Mantra užívaná při praxi “Útočiště s poklonami”:**
- Text:
- přijímám útočiště u zářivých, svatých lamů/přijímám útočiště v kruhu božstev shromážděných v mandale jidamů/ přijímám útočiště u vítězných buddhů/ přijímám útočiště u pravé nauky - Dharmy/ přijímám útočiště u nejvyšší Sanghy realizovaných bytostí/ přijímám útočiště u shromážděných dáků, dákiní, ochránců Dharmy a strážců, kteří mají oko moudrosti/

•

•

•

Smrt...

- **Proč by si měli lidé, kteří nejsou buddhisté, přečíst knihu o smrti?**
- Protože stejně umřou (smích). Mohou sledovat proces umírání a uvidí, že to není nic strašného a neovladatelného. Jasně uvidíte určitá místa v tom procesu a můžete k tomu přistoupit s vědomostmi a pozorovat ten proces místo toho, abyste byli taženi tím procesem.
- **Pomáhá to proti strachu ze smrti?**
- Samozřejmě. Když něco neznáte, bojíte se, když znáte, zvládnete to.

Transformativní zkušenost

- Osobní setkání s Nydahlem
- *“Přijela jsem do Lince, přijala jsem útočiště a to bylo dost silný. Dobrý to bylo. Věděla jsem, že je to můj učitel. Nevěděla jsem vůbec, čím jsem. Fakt dobrý. V Linci jsme přespali v centru a večer i ráno tam byl Ole, byli jsme s ním hodně v osobním kontaktu a když jsme se loučili, tak jsme se s ním objali. Bylo to výborný. Jako když potkáš přítele.”*
- Rozhovor s MA vedla L. Jílková, 1999. (Diplomová práce FF MU)

Nalézání důvěry v lamu

- *“Přijeli jsme jako nepraktikující do pražského centra a tam byly plakáty snad přednášek v Německu nebo Maďarsku, jak jde Ole s helmou, v kožárně k motorce. První, co mě zarazilo, tak to bylo, že nosí kůži - buddhista, a za další vypadal tam jako nácek, jako příšernej fašoun. Nevěděla jsem, co si o tom mám myslet, ale bylo to zrovna při příležitosti, když měl Marek přednášku a on prostě mluvil o Olem, že jsem vůbec nevěděla, co si o Olem mám myslet. Prostě na jednu stranu to byl člověk, nosí kůži, to jsem tehdy byla vegetariánka a na druhou stranu Marek, který si velmi brzo získal moji důvěru, a ten o něm mluvil tak, jako by to byl úplně jiný člověk.”*
-
- Rozhovor s DM vedla L. Jílková 1999. (Diplomová práce FF MU)
-

TILOPA

(988 - 1069)

Indický praktik tantrických
nauk

Mahásidha

obdržel učení *mahámudry*,

“velká pečeť”

(tib. *čhaggja čhenpo*)

- Marpa představuje ideál “ženatého hospodáře”, který se věnuje náboženské praxi, aniž by přitom nebyl schopen plnit světské povinnosti.

Marpa „překladač“

(1012 – 1087)

Přenesl Šest učení NárOPY
do Tibetu

NAROPA

(1016 - 1100),

“Šest učení Náropy“

jako první prodělal sérii
zkoušek, které testovaly jeho
odhodlanost.

Šest učení Náropy

Náro - čhodug :

- “teplo”, tib. *tummo*,
- “iluzorní tělo”, tib. *gjulo*,
- “stav snění”, tib. *milam*,
- “jasné světlo”, tib. *osal*,
- “mezistav”, tib. *bardo*,
- “přenos vědomí”, tib. ***phowa***).

Milarepa

(1040 - 1123)

Dusum Khjenpa

1110-1193

Institut „tulkuů“

Karmapů

1 vědomě znovuzrozený

učitel

Okupace Tibetu, exil

...

16. Karmapa Rangdžung Rigpä Dordže

(1924–1981)

“přenést všechna učení do
západního jazyka, kultury a
názorů.”

Karmapa je...

- “ ... Nejvyšším Tulku, neboli bytostí osvícenou, která se projevuje v lidském těle proto, abychom s ní mohli navázat kontakt. Ale ve skutečnosti je J. S. Karmapa Bódhisattvou na desátém stupni vývoje. Kontakt s ním je možný následkem nahromadění velmi velkého množství zásluh.”
-
- Džamgon Kongtrul, R.: Déšť nektaru vysvobození, Praha, 1996, nepublikované vydání, s. 40.
-

16. karmapa

Ještě když bylo dítě v lůně
matky, bylo slyšet, jak
odříkává mantru „Mani“

„kořenový lama“

- Ten, kdo má zkušenost ***mahámudry*** a má povolení od svého učitele ji zprostředkovávat.
- Jeden praktikující může mít několik *lamů*, například pro praxi “**Meditace útočiště**”.

LAMA OLE

...

Ole Nydahl

Autobiografické knihy

“Moje cesta k lamům”, Praha, 2000,

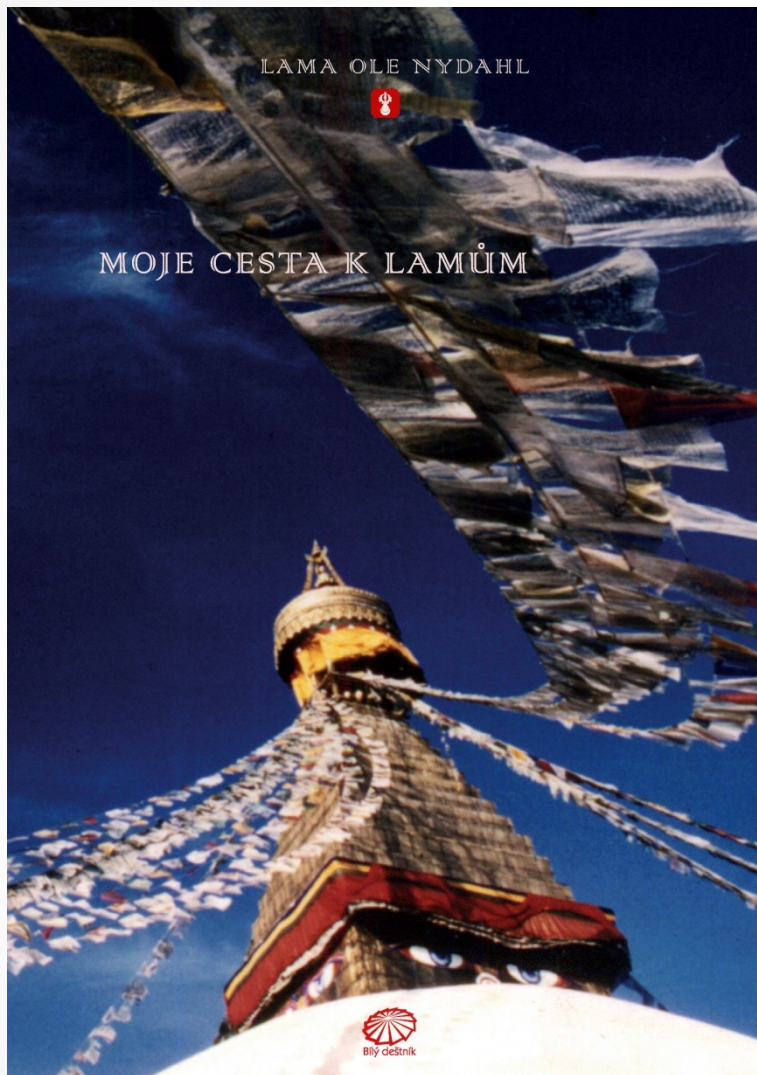
“Jízda na tygrovi”, Praha, 1999

ideální model učitele (žáka), srozumitelným v euro - americkém prostředí.

• .

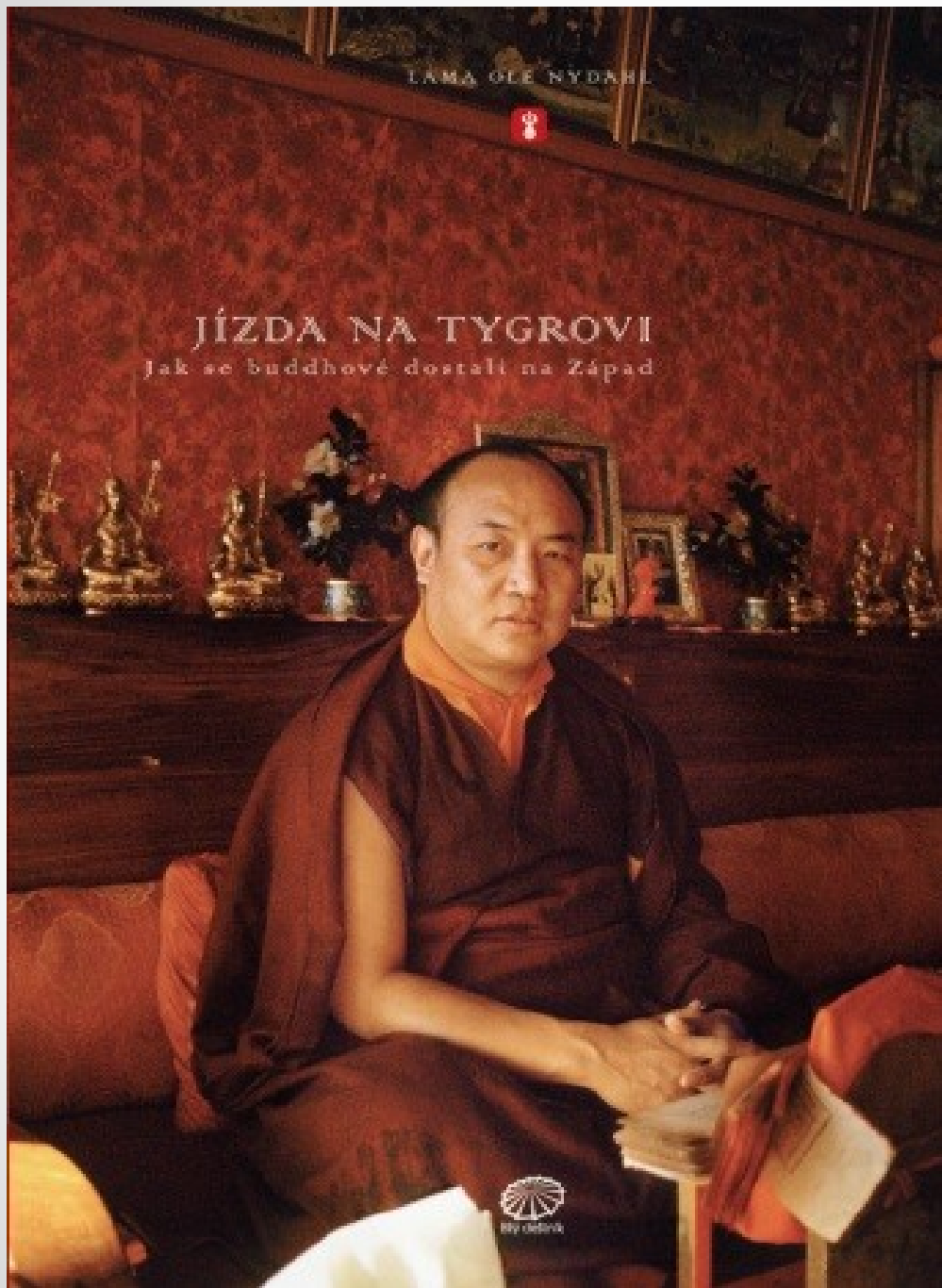
•

•

Moje cesta k lamům

Období od konverze, učení
u lamů v Himalájích
1968-1972

Jízda na tygrovi

Ukázka .... Čtu

Poprvé publikováno 1994

Autorství „TCHO“

- Ty knihy vytváří team autorů.
- **O**le Nydahl,
- Hannah Nydahl (1946-2007),
- **T**omek Lehnert – Nydahlův student z Polska
- Cathrin (**C**aty) Hartung – Nydahlova přítelkyně, nyní partnerka

Hagiografie BDC

- Knihy – stále probíhající proces utváření učení, hagiografie a legitimacy.
- Nejen v knihách ale samozřejmě v každé přednášce, rozhovoru, interview.
- Čtu – přepis (a překlad) části rozhovoru o tom, jak se dostali k buddhismu. Nový důraz – na vlastní dětství a mimořádné zážitky v něm.

Biografie

- Obsahuje: Nydahlovi vize z dětství, vize, že byl voják a bránil Východní Tibet, těžká, odbojná léta, transformace, rozpoznání.
- Bouřlivé dospívání (sex, drogy, cestování), cesta do Himalájí, konverze, naprostý obrat, rozpoznán a sám sebe se vnímá jako Mahákála, „rychlá cesta“, šíření učení. Pověření 16. karmapou.

Ole Nydahl Mahákála

- “Za první patřím ke skupině lidí, kteří si dokáží samostatně vzpomenout na minulé životy. Neříkám, že jsem byl v minulém životě anděl, ale měl jsem skvělé přátele, vynikající ženy a spoustu zábavy. Většinou jsem bojoval proti čínským vojákům, abych chránil civilní obyvatele východního Tibetu.”
- ...
- “Můj vlastní lama, 16. Karmapa, mě oslovoval jako Mahákálu nebo jako generála dharmy. Narodil jsem se s několika tělesnými znaky, které ukazují na dřívějšího ochránce.”
- O. Nydahl: Udržování živého buddhismu, nepublikované vydání, s. 9.

Jak se věci mají

LAMA OLE NYDAHL

JAK SE VĚCI MAJÍ

Současný úvod do Buddhova učení

 Lama Ole Nydahl

Buddha a láska

*Cesta ke šťastnému
partnerství*

Bílý deštník

Buddha a láska

Jak na partnerské vztahy v
dobách „Tekuté lásky“
(Zygmunt Bauman) či
„Proměn intimitity“
(A. Giddens)

O SMRTI A ZNOVUZROZENÍ

Pohled buddhismu na poslední okamžiky života

LAMA OLE NYDAHL

O smrti a
znovuzrození

BUDDHISMUS DNES

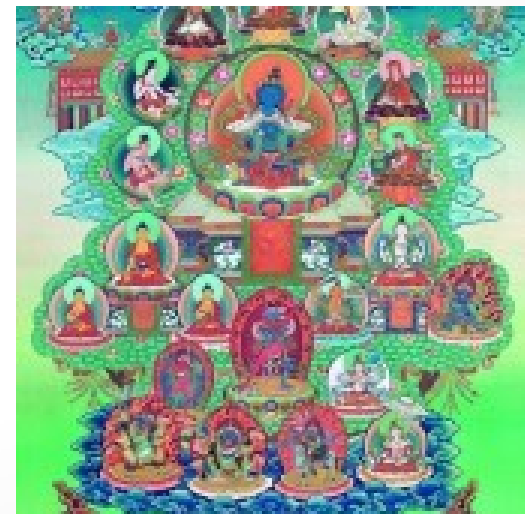
časopis

BÍLÝ SLUNEČNÍK

tzv. “Útočiště s poklonami”

- zaměřené na odstranění negativních sklonů a nastřádání pozitivních otisků v mysli.
- Před instrukcemi vlastní meditace je uveden text seznamující se smyslem praxe.
- Doporučením meditační polohy nebo přímo uklidňováním mysli pozorováním proudu vzduchu.

- fázi “budování”, kdy se staví vizualizační obraz podle textu s návodem, popř. za přispění kopie *thangky* přináležející k dané praxi. Praktikující si vizualizuje, že je obklopen všemi bytostmi univerza.

Recitování manter

- fáze “recitování *manter*” (tib. *ngag*) různé délky, přičemž k počítání *manter* slouží *málá* o sto osmi či dvaceti sedmi korálcích . Doporučovaný počet odříkání manter jednotlivých meditací, nichž se generalizace týká, je 111 111. V případě “mantrování” na “velkém” růženci se započítává sto manter a v případě “malého” dvacet pět manter a zbývající jsou symbolicky obětovány nepozornosti mysli.

Poklony

GAU (BDC)

Phowa

- „Má žena Hannah a já jsme ji obdrželi na Nový rok 1972 od Ajanga tulkua, mistra odkazu. Roku 1987 jsem byl našimi nejvyššími lamy požádán, abych ji předával dál, a doposud jsem vedl okolo 200 kurzů po celém světě.“
- Více viz příprava na seminář.

První centrum v Dánsku

- První centrum vzniklo roku 1972 v jejich rodném Dánsku, později pojmenované 16. karmapou na *Karma drub kji ling* (“Místo linie uskutečnění”) a roku 1973 14. dalajlámou požehnané. Po formální stránce je pro šíření buddhismu v Dánsku neopomenutelná audience manželů Nydahlových u královny Margarety, která se konala na základě dopisu, jenž královna obdržela od 16. karmapy.

BDC v ČR

- Od roku 2007 náboženskou organizací registrovanou Ministerstvem kultury České republiky.